

Cykl zajęć: Mity Indian Ameryki Łacińskiej

Temat: Dlaczego bogini księżycy podarowała Indianinowi Guarani roślinę *yerba mate*?

Cele:

1. Poznanie mitu Indian Guarani „Dar bogini księżycy”.
2. Przedstawienie uczniom położenia i podstawowych informacji na temat Paragwaju.
3. Prezentacja wybranych przedstawicieli fauny i flory tego kraju: orchidei, rośliny yerba mate, jaguara.

Potrzebne środki i materiały: mapa świata, tekst mitu, kartki A3 do rysowania historyjki, środki do pracy plastycznej, herbata yerba mate, ilustracje: jaguar, orchidea, Indianin/Indianka Guarani, roślina yerba mate.

Realizacja

1. Rozmowa z dziećmi na temat, co to jest mit, czy dzieci znają jakieś mity.
2. Czytanie mitu przez nauczyciela (załącznik nr 1).
3. Omówienie treści mitu.
  - a. Po co bogowie przybyli na Ziemię?
  - b. Kto przybył na Ziemię w dzień i w jakiej postaci?
  - c. Co robiły boginie?
  - d. Co się stało, gdy zrobiło się ciemno?
  - e. Co śniło się Indianinowi Guarani?
  - f. Co to jest yerba mate i czemu służył ten dar?

Uczniowie starsi dostają tekst mitu, czytają go, wyszukują odpowiedzi na pytania, z młodszymi dziećmi nauczyciel przeprowadza rozmowę.

4. Wykonanie historyjki obrazkowej.

Uczniowie losują kartki z napisami kolejnych wydarzeń mitu np.:

- a) Przybycie bogów na Ziemię.
- b) Zbieranie kwiatów przez boginie Księżycy i Chmur.
- c) Zauroczenie białymi orchideami.
- d) Pojawienie się jaguara.
- e) Pomoc Indianina Guarani.
- f) Sen na drzewie.
- g) Zielona roślina o delikatnych liściach – yerba mate.
- h) Radość mieszkańców wsi.
- i) Podziękowanie Indianina Guarani.

Praca plastyczna (technika dowolna: rysowanie, malowanie, wyklejanie) na temat wylosowanego punktu planu – praca w parach lub w małych grupach.

Uporządkowanie rysunków według kolejności wydarzeń, naklejanie podpisów, wykonanie wystawki. Uczniowie opowiadają mit według historyjki obrazkowej.

5. Rozwiązanie problemu: Dlaczego bogini dała Indianom Guarani dar - yerba mate?

Dzieci odwołując się do treści mitu próbują rozwiązać problem. Uczniowie starsi mogą odszukać w tekście odpowiednie fragmenty i odczytać je jako uzasadnienie.

6. Przygotowanie i degustacja napoju- yerba mate.

Ameryka Łacińska dla najmłodszych
Autorka: Małgorzata Szczęsna

Rozszerzenie tematu:

1. Poznawanie właściwości roślin rosnących na terenie Polski, np.: lipa, mięta, rumianek, brzoza, krzew czarnej porzeczki, dąb, jabłoń, marchew, czosnek, jagody, zboża.....

Dyskusja na temat „Dlaczego na Ziemi jest taka duża różnorodność roślin?” Uczniowie wymieniają nazwy roślin rosnących w Polsce i określają ich znaczenie, funkcje.

2. Układanie mitu na temat wybranej rośliny zawierającego uzasadnienie, dlaczego dostaliśmy taki dar. Prezentacja mitów w różnej formie: ustny przekaz, inscenizacja, historyjka obrazkowa.

Załącznik 1

„Dar bogini księżycy” -mit Indian Guarani

Wiele, wiele lat temu bogowie i boginie przybywali na ziemię aby cieszyć się pięknem lasów i łąk, kapać w przejrzystej wodzie, zrywać kwiaty. Bardzo często na ziemię przychodziła bogini Księżycy, zawsze odwiedzała ziemię w dzień, w świetle słońca. Towarzyszyła jej bogini Chmur. Obie boginie szczególnie polubiły okolice w których mieszkali Indianie Guarani. Aby pozostać nierozpoznanymi obie boginie przybierały postać zwykłych indiańskich kobiet Guarani. Pewnego dnia obie boginie były tak szczęśliwe i radosne, że zbierając kwiaty zapomniały o nadchodzącym zachodzie słońca. Kiedy ciemność zaczęła pokrywać ziemię bogini Księżycy krzyknęła przerażona: „Musimy natychmiast wrócić do nieba, bo zaniedbam moje obowiązki!” „Jeszcze chwileczkę, widzę tam tak piękne białe orchidee, zrobię z nich bukiet i zabiorę ze sobą”- prosiła bogini Chmur. „Dobrze, ale musimy się spieszyć!”. Podbiegły do kwiatów i nagle zatrzymały się przerażone. Przed nimi pojawił się groźny jaguar. Boginie tak bardzo się bały, że zapomniały powrócić do swojej niebiańskiej postaci. Były bezbronne. Zwierzę już szykowało się do skoku, by je pożreć gdy nagle strzała przebiła jego łapę. Zraniony jaguar osunął się na ziemię. „Uciekajcie!” - krzyknął stary Indianin Guarani, chowając łuk i strzały..... „...uciekajcie zanim zacznie was gonić”. Jednak przestraszone boginie stały bez ruchu jak otaczające je drzewa. Jaguar uniósł się na łapach i skoczył w ich kierunku, jednak tym razem Indianin ugodził go strzałą w samo serce. „Nie żyje, jesteście bezpieczne” powiedział Guarani. Kiedy jednak odwrócił się w kierunku kobiet nie zobaczył nikogo. Obie boginie zdążyły bowiem przybrać swoją niebiańską postać i powrócić do nieba. Ponieważ wokół zrobiło się ciemno Indianin wszedł na drzewo, aby w tym bezpiecznym miejscu spędzić noc. We śnie zobaczył jedną z kobiet, patrzyła na niego pięknymi błyszczącymi oczami i delikatnym głosem powiedziała: „Jestem boginią Księżycy. Opiekuję się dobrymi ludźmi. Narazając swoje życie uratowałeś mnie i boginię Chmur. Za swój czyn otrzymasz od nas nagrodę. W tym lesie wyrośnie cenna roślina. Przyniesie chwałę i pożytek Tobie i mieszkańcom twojej wioski. Nazwij ją yerba mate i strzeż jej dobrze. Jej smak zaspokoi głód tych którzy będą cierpieli niedostatek jedzenia. Przyniesie również ulgę spragnionym. Roślinę tę zobaczysz o świcie w miejscu gdzie mnie widziałeś.”- powiedziała bogini i zniknęła. „Cóż za dziwny sen miałem tej nocy”, pomyślał rano Indianin. Pobiegnął jednak we wskazane miejsce i zobaczył piękną zieloną roślinę o delikatnych liściach. Czym prędzej powrócił do wsi i opowiedział o wszystkim jej mieszkańcom. Kiedy wieczorem przygotowali napój, zgodnie z obietnicą bogini, zaspokoił on ich głód i pragnienie. Wszyscy mieszkańcy wioski byli bardzo szczęśliwi. Zapanowała ogólna radość. Gdy zaś wieczorem na niebie ukazał się księżyc Indianie zwrócili się ku niebu i podziękowali za niezwykle dar bogini – roślinę yerba mate